

Αρχές Οικονομικής Θεωρίας

Επιλεγμένα θέματα για τους υποψήφιους μαθητές της Γ' τάξης Ενιαίου Λυκείου.

> ΟΜΑΔΑ Α

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.1. μέχρι και Α.5, να γράψετε τον αριθμό της καθεμιάς και δίπλα του την ένδειξη Σωστό, αν η πρόταση είναι σωστή, ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- A.1. Το οριακό προϊόν της εργασίας είναι οι πρόσθετες μονάδες παραγωγής που προέρχονται από την πρόσληψη ενός επιπλέον εργαζόμενου.
- A.2. Η μεταβολή στην προσφορά απεικονίζεται ως μετακίνηση κατά μήκος της ίδιας καμπύλης.
- A.3. Η μακροχρόνια περίοδος προσδιορίζεται ως το χρονικό διάστημα που είναι μεγαλύτερο των πέντε ετών.
- A.4. Οι επιχειρήσεις, όταν παίρνουν αποφάσεις για το μέγεθος της παραγωγής δεν λαμβάνουν υπόψη τους το εναλλακτικό κόστος.
- A.5. Το σταθερό κόστος τείνει να αυξάνεται όσο η επιχείρηση αυξάνει την παραγωγή της.

Στις παρακάτω προτάσεις, από Α.6 μέχρι και Α.10., να γράψετε τον αριθμό της πρότασης στο τετράδιό σας και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

- A.6. Στα αρχικά επίπεδα παραγωγής το μέσο συνολικό κόστος είναι μεγαλύτερο από:
 - α) το μέσο σταθερό κόστος.
 - β) το μέσο μεταβλητό κόστος.
 - γ) το οριακό κόστος.
 - δ) όλα τα παραπάνω.
- A.7. Εάν το οριακό κόστος είναι μεγαλύτερο από το μέσο συνολικό κόστος, τότε το μέσο συνολικό κόστος:
 - α) αυξάνεται.
 - β) αρχικά αυξάνεται και στη συνέχεια μειώνεται.
 - γ) αρχικά μειώνεται και στη συνέχεια αυξάνεται.
 - δ) μειώνεται.
- A.8. Η επιχείρηση _____ το κέρδος της, στην ποσότητα παραγωγής όπου το οριακό κόστος είναι ίσο με την _____.
 - α) επιτυγχάνει, προσφορά.
 - β) μεγιστοποιεί, τιμή.
 - γ) ελαχιστοποιεί, προσφορά.
 - δ) αυξάνει, παραγωγή.
- A.9. Η αύξηση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών προκαλεί:
 - α) αύξηση του κόστους παραγωγής.
 - β) μετατόπιση της καμπύλης του οριακού προϊόντος.
 - γ) μείωση της προσφοράς.
 - δ) όλα τα παραπάνω.
- A.10. Αν δυο ευθείες καμπύλες προσφοράς είναι παράλληλες μεταξύ τους, τότε η καμπύλη που βρίσκεται πλησιέστερα προς την αρχή των αξόνων έχει:
 - α) μεγαλύτερη ελαστικότητα από τη δεύτερη.
 - β) μικρότερη ελαστικότητα από τη δεύτερη.
 - γ) ίση ελαστικότητα με τη δεύτερη.
 - δ) κανένα από τα παραπάνω.

> ΟΜΑΔΑ Β

- B.1. Να αναφέρετε ονομαστικά, τους παράγοντες που προκαλούν αύξηση της αγοραίας προσφοράς.
- B.2. Να εξηγήσετε και να δείξετε διαγραμματικά τι θα συμβεί στην προσφορά ενός αγαθού, εάν ταυτόχρονα με τη μεταβολή της τιμής του, σημειωθεί και μεταβολή του κόστους παραγωγής.
- B.3. Τι ονομάζουμε ως παραγωγή; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά στοιχεία της παραγωγικής διαδικασίας;

> ΟΜΑΔΑ Γ

Γ.1. Να συμπληρώσετε τον πίνακα που ακολουθεί, με δεδομένο ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί ως μοναδικό μεταβλητό συντελεστή την εργασία.

L	Q	MP	VC	AVC	MC
5	120	20	5000		
6		40			
7					33.3
8				40	

Γ.2. Πόση είναι η ποσοστιαία μεταβολή του μεταβλητού κόστους, όταν η παραγωγή αυξάνεται από 150 σε 195 μονάδες;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Α

A.1. Σωστό	A.2. Λάθος	A.3. Λάθος
A.4. Λάθος	A.5. Λάθος	A.6. δ
A.7. α	A.8. β	A.9. δ
A.10. α		

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Β

- B.1. α) μείωση των τιμών των παραγωγικών συντελεστών (κόστος παραγωγής)
β) βελτίωση της τεχνολογίας.
γ) αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων.
δ) ευνοϊκές καιρικές συνθήκες
- B.2. Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 4 σελίδα 85 «Αν ταυτόχρονα με τη μεταβολή ... συνάρτηση προσφοράς.»
- B.3. Σχολικό βιβλίο, κεφάλαιο 3 σελίδα 53 «Η έννοια της παραγωγής.»

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΟΜΑΔΑΣ Γ

Γ.1. $AVC_5 = VC_5 / TP_5 = 5000 / 120 = 41,6$
 $MP_6 = (TP_6 - TP_5) / (L_6 - L_5) \rightarrow 40 = TP_6 - 120 \rightarrow TP_6 = 160$

Ο μοναδικός μεταβλητός συντελεστής που χρησιμοποιείται είναι η εργασία επομένως: $VC = W \times L$ (1), όπου W η αμοιβή της εργασίας και σταθερή.
Επομένως: $VC_6 = W \times L_6 = 1000 \times 6 = 6000$
 $VC_7 = W \times L_7 = 1000 \times 7 = 7000$ $VC_8 = W \times L_8 = 1000 \times 8 = 8000$

$$MC = \frac{\Delta VC}{\Delta TP} \text{ επειδή } \Delta VC = 1000 \rightarrow MC = \frac{1000}{\Delta TP} \quad (1)$$

$$MP = \frac{\Delta TP}{\Delta L} \text{ επειδή } \Delta L = 1 \rightarrow MP = \Delta TP \quad (2)$$

$$\text{Από (1) και (2)} \rightarrow MC = \frac{1000}{MP} \quad (3)$$

$$(3) \rightarrow MC_5 = 1000 / 20 = 50$$

$$AVC_6 = VC_6 / TP_6 = 6000 / 160 = 37,5$$

$$MC_7 = \frac{1000}{MP_7} \rightarrow 33,3 = \frac{1000}{MP_7} \rightarrow MP_7 = 1000 / 33,3 = 30$$

$$MP_7 = (TP_7 - TP_6) / (L_7 - L_6) \rightarrow 30 = TP_7 - 160 \rightarrow TP_7 = 190$$

$$AVC_7 = VC_7 / TP_7 = 7000 / 190 = 36,8$$

$$AVC_8 = VC_8 / TP_8 \rightarrow TP_8 = VC_8 / AVC_8 \rightarrow TP_8 = 8000 / 40 = 200$$

$$MP_8 = (TP_8 - TP_7) / (L_8 - L_7) = 200 - 190 = 10$$

$$(3) \rightarrow MC_8 = \frac{1000}{MP_8} = 1000 / 10 = 100$$

Ο πίνακας συμπληρωμένος έχει ως εξής:

L	Q	MP	VC	AVC	MC
5	120	20	5000	41.6	50
6	160	40	6000	37.5	25
7	190	30	7000	36.8	33.3
8	200	10	8000	40	100

Γ.2. Από 120 σε 160 μονάδες παραγωγής το Οριακό κόστος είναι 25 μονάδες.

Για κάθε μία μονάδα παραγωγής το πρόσθετο κόστος είναι 25 μονάδες

Για 30 μονάδες $(150 - 120 = 30) \gg \gg \gg X_1 = ;$

$$X_1 = 30 \times 25 = 750. \text{ Επομένως } VC_{150} = 5000 + 750 \rightarrow VC_{150} = 5750$$

Από 190 σε 200 μονάδες παραγωγής το Οριακό κόστος είναι 100 μονάδες.

Για κάθε μία μονάδα παραγωγής το επιπλέον κόστος είναι 100 μονάδες

Για 5 μονάδες $(195 - 190 = 5) \gg \gg \gg X_2 = ;$

$$X_2 = 100 \times 5 = 500. \text{ Επομένως } VC_{195} = 7000 + 500 \rightarrow VC_{195} = 7500$$

Ποσοστιαία μεταβολή μεταβλητού κόστους =

$$\frac{VC_{195} - VC_{150}}{VC_{150}} \times 100 = \frac{7500 - 5750}{5750} \times 100 =$$

$$= \frac{1750}{5750} \times 100 = 30,4\%$$

ΒΡΑΝΑΣ Θ., ΚΟΥΣΚΟΥΒΕΛΑΚΟΣ Π.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΝΟΣ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΠΟΥΚΑΜΙΣΑΣ

ISO 9001

ΠΕΙΡΑΙΑΣ: ΣΩΤΗΡΟΣ & ΑΛΚΙΒΙΑΔΟΥ 132, ΤΗΛ.: 210 4112506

ΑΜΦΙΑΛΗ: ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΣ 8, ΤΗΛ.: 210 4004200

ΜΟΣΧΑΤΟ: ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ 124, ΤΗΛ.: 210 9401137

ΚΟΡΥΔΑΛΛΟΣ: ΑΤΤΑΛΕΙΑΣ & ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ 71, ΤΗΛ.: 210 4975777

ΝΕΑ ΣΜΥΡΝΗ: ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 233 & ΜΑΡΚΟΥ ΜΠΟΤΣΑΡΗ 30, ΤΗΛ.: 210 9883771